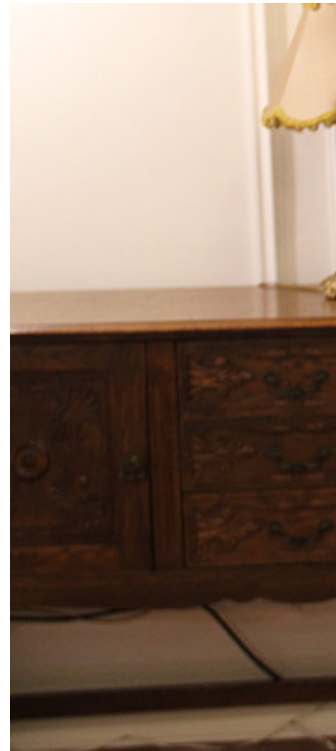


Српски народ јесте пред избором, а веома је тешко и вероватно немогуће помирити у овом тренутку тежњу ка евроинтеграцијама с тежњом ка даљем развоју дијалога са Русијом, сматра митрополит волоколамски Иларион, председник Одељења Руске православне цркве за спољне црквене везе.

Митрополит Иларион у Београд је дошао како би присуствовао откривању мозаика у куполи Храма Светог Саве, а истиче да није случајно што се тај догађај поклопио са прославом 180. годишњице успостављања односа између Русије и Србије.



— Наши народи повезани су вишевековним везама који сежу још из времена Светог Саве и из времена многих наших владара који су штитили српски народ. Није случајно што у центру Београда стоји споменик последњем руском цару. Код нас у Русији досад нема споменика Николају II, а у Београду стоји такав споменик.

То сведочи о томе да је српски народ свестан колико је високу цену платио руски народ за слободу Србије. Током векова Русија је штитила Србију и то пријатељство међу нашим народима, које и данас постоји, плаћено је крвљу руских војника. То што се јубилеј 180 година успостављања дипломатских односа између Русије и Србије поклопио са отварањем прве етапе мозаика Храма Светог Саве такође није случајно, јер су управо Русија и Руска православна црква притекли у помоћ српском народу и Српској православној цркви како би им помогли да се реализује тај огромни пројекат. Надам да ће наше заједничко стваралаштво у том храму бити настављено.

Како ви видите суштину духовних односа између Срба и Руса и између наше две цркве?

— Наши односи су данас у успону. То су односи које одликује дух братске сарадње. Ми практично на дневној основи имамо комуникацију и дијалог о читавом низу питања. Већ много година у Београду служи представник РПЦ, протојереј Виталиј Тарасјев, већ много година у Москви служи представник СПЦ, владика Антоније, који на веома високом нивоу представља Српску православну цркву и ми се према њему односимо са великим поверењем и великом љубављу. Наша два патријарха се редовно састају. Буквално у децембру су се састали када смо празновали век обнове Патријаршије у Руској православној цркви, а ускоро поново очекујемо Његову светост патријарха Иринеја у Москви зато што му је додељена награда Фонда јединства православних народа. Та награда се додељује једном годишње. Његова светост патријарх Кирил утврђује кандидатуре и у овом случају награда је додељена патријарху Иринеју за вишегодишњи и истакнути допринос православном јединству. Ти односи данас су наравно наставак вишевековних веза између наше две цркве које су постојале и, како сам уверен, постојаће увек зато што друкчије напросто не може да буде. Ми смо предодређени да будемо заједно, јер смо једнокрвни и једноверни народи.



Србија је у сложеној ситуацији зато што нам кажу да не можемо да будемо и

блиски са Русијом и да постанемо чланица ЕУ. Стално смо изложени уценама. Нова уцена је да треба ускладити спољну политику са ЕУ пре него што постанемо чланица ЕУ, другим речима, то значи да се уведу санкције Русије. Какво је Ваше мишљење, може ли Србија да се одупре?

— Мислим да Србија сада заиста стоји пред избором и тај избор зависи од српског руководства и српског народа. У тој ситуацији вештачке конфронтације између ЕУ и Русије, која је данас направљено пре свега због политике САД, Србија је заиста пред избором. Веома је тешко и вероватно немогуће помирити у овом тренутку тежњу ка евроинтеграцијама са тежњом ка даљем развоју дијалога са Русијом. Осим тога, треба да разумете да ако намеравате да уђете у ЕУ један од услова је да Србија одустане од било каквих претензија на Косово и Метохију, тј. да пристане на одрицање од своје историјске територије, на којој се налазе српске светиње и на којој и даље живи српски народ, мада веома притиснут последњим догађајима и околностима. Уз то, да би добила улазницу за Европску унију Србија ће морати да прихвати законе који постоје у ЕУ: да призна тзв. истополне заједнице, да их изједначи са браком, да хомосексуалним паровима да право на усвајање деце, а то ће бити издаја не само српског народа, већ и издаја православља. Зато, наравно, мора да се направи избор, а мислим да су се многи народи нашли у сличној ситуацији. Сада су Срби на раскршћу. Ми се истински надамо да ће српски народ направити свој избор пре свега полазећи од своје историје и полазећи од православне вере која је заправо и створила тај народ.

Двапут сте били на Космету, а снимили сте и филм о српским православним земљама. Добро вам је позната ситуација на Косову и Метохији. Шта мислите, зашто Запад радије ћути о ситуацији у којој се налазе православни верници и СПЦ на Космету?

— Ако погледамо политику Запада према православљу у целини у последњих 10 година, онда можемо да видимо да ту нема никакве подршке. Штавише, спроводи се активна подршка исламу, чак и вештачко наметање ислама, и то на традиционално хришћанским територијама. Сведоци смо имиграционе политике која подстиче прилив представника те религиозне традиције у Европу што доводи до нарушавања равнотеже успостављене током векова. То кажем упркос томе што у Русији, на пример, можемо видети изузетно добре и лепе односе између православаца и муслимана. Али муслимани код нас живе вековима, а у појединим земљама у Европи они су се појавили од скора. Притом, Европа акценат ставља на идеју да ће ти муслимани бити интегрисани у европско друштво и да ће прихватити европске вредности, иако многи не намеравају да се интегришу, а европске вредности им нису интересантне. Ти људи заправо желе да дођу у Европу где ће створити своје енклаве, од чега ће потом у Европи настати европски исламски калифат. О томе су прилично отворено говорили и многи представници радикалног

ислама. Мислим да та имиграциона политика коју данас воде поједине западне земље представља својеврсно самоубиство, јер ће доћи време када ће се, на пример, Немци пробудити у својој земљи и схватити да то више није њихова земља. Тој политици се тренутно противе поједине земље ЕУ, као што су Мађарска, Словачка и Пољска, али време ће показати колико ће оне успети да сачувају свој идентитет и да се успротиве тој иницијативи из Брисела.

Православни свет се налази у компликованој ситуацији, а сличност између Руске и Српске православне цркве лежи такође у томе што ми, на пример, имамо проблем са непризнатом Македонском православном црквом, а РПЦ са расколницима у Украјини. Одакле ти расколи?

— Раскол се увек дешава на политичкој основи. Ако говоримо о Украјинској цркви, она је настала након што се Украјина одвојила од Русије, прогласила се самосталном државом. Тада је и Филарет Денисенко, који није постао патријарх Руске православне цркве, решио да постане патријарх у Украјини. Он је заправо направио тај раскол у цркви, он је тај процес предводио, имао је добре односе са тадашњим украјинским властима и уз њихову подршку тај раскол је почео да јача. Нажалост, то траје већ неких 25 година, то је раскол који је немогуће превазићи, упркос томе што је децембра прошле године Филарет Денисенко написао писмо руском патријарху Кирилу и епископима Руске православне цркве у којем је позвао обе стране на дијалог, па чак и молио за опроштај. Буквално сутрадан након што је то писмо прочитано и након што смо ми формирали комисију за дијалог он је одржао конференцију за новинаре на којој је у суштини дезавуисао све своје тврдње и молбе. Тако да видимо да је превазилажење тог раскола веома сложена ствар, али се надамо да је то ипак могуће и увек рачунамо на солидарност свих помесних цркава. Јер раскол у једној цркви означава раскол у свим православним црквама — морамо то јасно да схватимо. А ако једна православна црква почне да подржава раскол на штету других цркава, онда то може довести до нових раскола, али никако неће довести до превазилажења постојећих.

Непризната Македонска православна црква обратила се Бугарској православној цркви како би она била мајка црква МПЦ. Како Ви то коментаришете?

— Увек полазимо од тога да проблем непризнате Македонске цркве мора да се решава дијалогом између ње и Српске православне цркве.

(Спутник)